

Almanlar Stalingradda Orlovka varoşunu dün hücumla zaptettiler

Bu varoşun garbında mühim Rus teşkilleri çember içine alındı

Royter ajansının muhabiri bildiriyor: "Stalingrad içinde vaziyet vahimleşmiş, Fakat şehrin haricinde iyileşmiştir,"

Amerikada gemi ve tayyare inşaatı

Eylülde 1,009,800 tonilâtoluk gemi inşa edildi

Ruzvelt: "4 günde bir vapur yaptığımı gözlerimle gördüm" diyor

Londra 2 (A.A.) — Reis Ruzvelt Birleşik Amerikanın muhtelif yerlerine yaptığı 15 günlük bir tefiş seyahatinden dün Beyaz Saraya avdet etmiştir.

Bu 15 günlük seyahatte reis Ruzvelt tam 12.000 kilometrelik yol katetmiştir.

Beyaz Saraya dönüşünde gazetesine (Devamı 5 inci sayfada)

Londraya göre

Mareşal Rommel'in Afrikaya dönmesi şüpheli görülüyor

Bütün Akdeniz havzası için bir başkumandan tayini teklifine İtalyanlar itiraz ediyorlar

Londra 2 (A.A.) — Brit: Britanovanın askeri münekkiddinin bildirdiğine göre, şimal Afrikadaki Alman hava kuvvetleri (Devamı 5 inci sayfada)

Tayyare trenleri

Nevyork 2 (A.A.) — Gemi ve tayyare yapım işlerinde bir büyüğü sayılan Henry Kaiser, mütefiklerin harab olan Avrupalı, Afrikayı ve Çini imar etmek için yirmi sene durmadan çalışmaları (Devamı 5 inci sayfada)

Amerikadan Rusyaya tayyare ile mühimmat naklediliyor

Vaşington 2 (A.A.) — Bir hava şubesi bulunan Amerikan ticaret odası, uçakların Ruslara silah, mühimmat ve daha başka malzeme taşıdıklarını açığa vurmuştur.

Ticaret odası, gelecek sene Amerikalıların hemen hemen gemilerle taşınan miktarda ticaret eşyasına, silahı ve yiyeceği tayyare ile nakledeceklerini söylemektedir.

İcra vekilleri heyeti toplandı

Ankara 2 (A.A.) — İcra Vekilleri Heyeti bugün Başvekâlette saat 15,30 da Başvekâlet Şükri Saracoğlunun başkanlığında toplan-

Kafkasyada dağ avcıları düzlük arazide ilerliyorlar

Berlin 2 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Kafkasyanın şimali garbi kısmında, Alman kıt'alarının taarruzu neticesinde yeni arazi kazançları elde edilmiştir.

Stalingradın şimali garbinde kuvvetli bir istinad noktası olarak tahkim edilen Orlovka varoşu hücumla zapt edilmiş ve bu varoşun garbinde mühim düşman teşkilleri çember içine alınmıştır. Şimal baraj cephesinde yeni şaşırtma taarruzları geri

püskürtülmüştür. Bir gün evvel burada tahrib edilen tank miktarı 124 de çıkmıştır.

Kısa menzilli muharebe tayyareleri ordu tümenlerini desteklemişler ve müdafaa kuvvetini Don ile Volga arasında himaye etmişlerdir.

Aşağı Volga bölgesinde Alman ve Rumen muharebe tayyareleri mühim şimendifer hatlarının tahribine devam etmektedirler.

Don cephesinde Alman, İtal (Devamı 5 inci sayfada)

Mısır cephesinde büyük bir piyade muharebesi oldu

İngilizler işgal ettikleri mevzileri tahkim ettiler, keşif kolları faaliyeti devam ediyor

Kahire 2 (A.A.) — Ortaşark tebliği:

Çarşamba günü erkenden kıt'alarımız merkez kesiminde münasib bölgesinde ilerlemeler kaydetmişlerdir. Gündüz kıt'aları yeni mevzilerini tahkim etmişler ve düşmanın bir mukabil taarruunu geri püskürtmüşlerdir.

Çarşamba - Perşembe gecesi keşif kollarımız faaliyetlerine devam etmişlerdir. Topçumuz şimal kesiminde ve kıt'alarımızın dün yeni mevzilerini tahkim ettikleri merkez kesimindeki düşman mevzilerine taarruz etmiştir. Orta bomba tayyarelerinden müteşekkil mühim bir teşkil (Devamı 5 inci sayfada)

Askerî vaziyet

Almanların yeni kuşattıkları Rus kuvvetleri imha edilirse bundan büyük neticeler çıkacaktır

Yazan: Emekli General K. D.

1942.1943 kış yardım devresinin açılması münasebetle nasyonal sosyalist partisi tarafından 30 Eylül akşamı Berlindeki spor sarayında tertib edilen bir toplantıda Alman Führeri bay Hitlerin söz ettiği netukun umumi heyetinin kendisinin son safhada denetlenmiş olan ve

tecek bir mahiyette olduğu malumdur.

Hâdiseler galiba bay Hitlerin bu güven ve itimatını bir takım yeni müeyyedelerle takviye etmeği istemiş olacaktı, ki 1 Eylül tarihli Alman resmî tebliğine şimal batı Kafkaslarla orta Terek cenub muntak-

Kartla ekmek verilmiyen yerlerdeki memurlara ekmeklik un dağıtılacak

Bir talimatname hazırlandı

Memurlara verilecek elbiselik kumaşların imaline Sümer Bank fabrikalarında devam ediliyor

Ehemiyyətli elbiselik kumaş stoku hazırlandı

Ankara 2 (A.A.) — Öğrendiğimize göre bir Teşrinievveliden itibaren kartla ekmek tevzi edilmemekte olan bütün vilâyetlerde devlet ve müessesat baremleri kanunlarına tâbi menur ve müstahdemler askeri, mülki mütekaid, dul, yetim maaşlarıyla malûliyet ve hidematı vatanîye maaş alanlar ve bütün bunların beslemeğe mecbur oldukları kimse ve askeri bareme dahil olanların aileleri için ekmeklik hububatın Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından temin edilmesi kararlaştırılmıştır.

Ticaret Vekâleti valiliklere telgrafla işarda bulunarak bu gibileri harcırah karnamesine göre beslemeğe mecbur oldukları nüfus adını sormuştur.

Ticaret Vekâletinin sorusuna cevap veren vilâyetlere bu esaslar dahilinde icab eden ekmeklik hububat derhal verilecektir. Bu hususta hazırlanan talimatname vilâyetlere gönderilmek üzere'dir. Bütün bu işlere müteallik muamelât ve muhaberâtı Toprak Mahsulleri Ofisi umum müdürlüğü takib edecektir.

Elbiselik kumaşlar Ankara 2 (Hususi) — Barm kanunlarına tâbi müesseseler memurlarına ve ailelerine elbiselik kumaşla a-yakkabı verilmesi için ya-

rarnamesine göre beslemeğe mecbur oldukları nüfus adını sormuştur.

Ticaret Vekâletinin sorusuna cevap veren vilâyetlere bu esaslar dahilinde icab eden ekmeklik hububat derhal verilecektir. Bu hususta hazırlanan talimatname vilâyetlere gönderilmek üzere'dir. Bütün bu işlere müteallik muamelât ve muhaberâtı Toprak Mahsulleri Ofisi umum müdürlüğü takib edecektir.

Elbiselik kumaşlar Ankara 2 (Hususi) — Barm kanunlarına tâbi müesseseler memurlarına ve ailelerine elbiselik kumaşla a-yakkabı verilmesi için ya-

pılan tetkikler ilerlemekte dir. Ayakkabı imali işi uzun zamana ihtiyaç gösterdiğinden den ayakkabı tevziatından sarfı nazar edilmesi ihtimali galibdir. Elbiselik kumaş imaline ise Sümerbank fabrikalarında devam edilmektedir. Bu maksadla ehemmiyetli bir stok hazırlanmıştır.

Aynı yardımdan ordu mensublarının aileleri ve memur kadınların memur olmayan kocaları da istifade edeceklerdir.

Hazırlanan diğer bir projeye göre de aynı evsafdaki memurlara kartlar tevzi ve bu kartlarla Yerli Mallardan eşya tedarik etmelerinin temini bahis mevzuudur.

Meb'uslarımız dün Fatih ve Eminönü halkını dinlediler

Gençleri menfi yollara sevkedecek "Arkadaş,, adlı bir cemiyet kurulmuş!

Bir kadın öğretmenin sözleri: "Kadınlarımızın yaptıklarına zarafet değil, sefahet derler. Lüks ve modaya karşı kanun istiyoruz!,"

Japonlar Yeni Ginede bozguna uğradılar

Japon alayları son erlerine kadar yokedildi

Sydney 2 (A.A.) — Japonların Milnebay'da uğradıkları bozgunun neticeleri şimdi anlaşılacaktır. Burada gemilere binmek için kâfi derecede süratle kaçamayan bütün Japon alayları (Devamı 5 inci sayfada)

Güzel bir karar

10 fakir genç kızın düğününü Eminönü Halkevi yapacak

Düğünler Cümhuriyet bayramında yapılacak, bütün masrafları Halkevi görecek

Eminönü Halkevi sosyal yardım şubesi, cümhuriyet bayramında 10 yoksul ve kimsesiz genç kızın evlenme törenini kendi salonunda, bütün masraflı şubeye aid olmak üzere yaptırma-

Evvelki gün Beşiktaş ve Beyoğlu kazalarında halkın dilek ve ihtiyaçlarını dinliyen İstanbul me'b'uslar heyeti dün de Fatih ve Eminönü Parti binalarında halkla temas etmişlerdir.

Fatihteki toplantıya saat 14 de Parti binasında başlanmış, has-

bihal esnasında vilâyet parti başkanı Kayseri me'b'usu Suad Hayri Ürgüplü ile Fatih kaymakamı da hazır bulunmuşlardır.

Salonda bulunan muhtelif meslekteki vatandaşlar, bilhassa iase mevzuu etrafında konuş-

(Devamı sayfa 4/2 de)

Yağ ve pirinç tacirleri dün valinin reisliğinde toplantılar yaptılar

Toplantılarda fiatların istihsal muntakalarında arttığı ve İstanbulda ucuzlatılmasının imkânı olmadığı ileri sürüldü

Yağ fiatlarında son günlerde devamlı bir artış göze çarpmaktadır. Zeytinyağı fiatları toptan 185-190 ve perakende 215 kuruşa yükselmiştir. Zeytinyağı fiatlarının bu bariz yükselişi karşısında yeni tedbirler kararlaştırılmak üzere zeytinyağı tacirleri dün valinin riyasetinde bir toplantı yapmışlardır. Tacirler zeytinyağı fiatlarının istihsal muntakasında artmakta olduğunu ileri sürmüşler ve bir senedenberi ellerinde bulundurdukları ucuz fiatlı yağ stoklarının tükenmiş olduğundan bahisle yeni aldıkları yağları yüksek fiatla mübayaaya ettiklerini iddia etmişlerdir. Neticede yağ fiatlarının şimdiki vaziyet dahilinde düşürülmeyeceği tacirler tarafından beyan e-

Vali ve Belediye Reisi

Hergün

Almanyanın
Kış plânı
Üzerinde düşünceler

Ekrem Uşaklıgil

F inlândiya körfezinden Volga dirseğine kadar bir hat çiziniz.

Bu hattın üzerinde Stalingrad çevresi hariç olmak üzere Alman ordusunu müdafaa halinde görüyoruz.

Rus ordusu ise bu hattın en aşağı yarım düzünü bulan muhtelif bölgelerinde aralıksız bir saldırı halindedir.

Alman devlet reisi tarafından iki maddede hülâsa edilen kış plânını bir defa daha hatırlayalım, hükmederiz ki,

Bu vaziyet kış sonuna kadar bu şekilde devam edecektir.

Alman ordusunu taarruzdan müdafaaaya sevkeden sebep mey dandır;

Napolyonun Rusya seferinden gözü yılmış;

— Rus neferini bir defa öldürmek yetmez. İki defa öldürmek, ondan sonra da mezara gömmek lâzımdır, demeyi âdet edinmişti.

Hâdiseler gösterdi ki, 130 sene sonra Rus neferi gene aynı neferdir. Üstelik Sovyet rejimi 25 yıl durmadan harb endüstrisi için çalışarak Rus neferini düşümlenecek malzemenin hepsile tehciz etmiştir.

Hududsuz toprakla, hududsuz insan kaynağından istifade eden, bir de çelik teşkilin elinde bulunan bu orduyu silâh kuvvetile yıkıp ortadan kaldırmak kabilmüyor, o halde hedefe varmak için metodu değiştirmek lâzımdır.

Söylenen nutuklarla yapılan neşriyattan anlaşılacağına göre yeni programın tanzimine ilham veren düşünce şöyle hülâsa edilebilir:

— Alman ordusu asgari zayıfla müdafaa ve içinde azami rahat temin edilebilecek bir hat gerisine çekilerek bekleyecek, bir taraftan da zaman âmilini kendisi için müttetik yapmaya çalışacaktır.

Alman ordusunun gerisinde kalan toprakta 90 milyon nüfus sakindir, bu nüfusun bir kısmı katıksız Rus ise bir kısmı da henüz tamamen Ruslaşmaktan uzak kalmış muhtelif Slav veya yabancı ırklarına mensubdur.

Alman neşriyatına dayanarak hüküm vermek doğru olmaz, fakat.

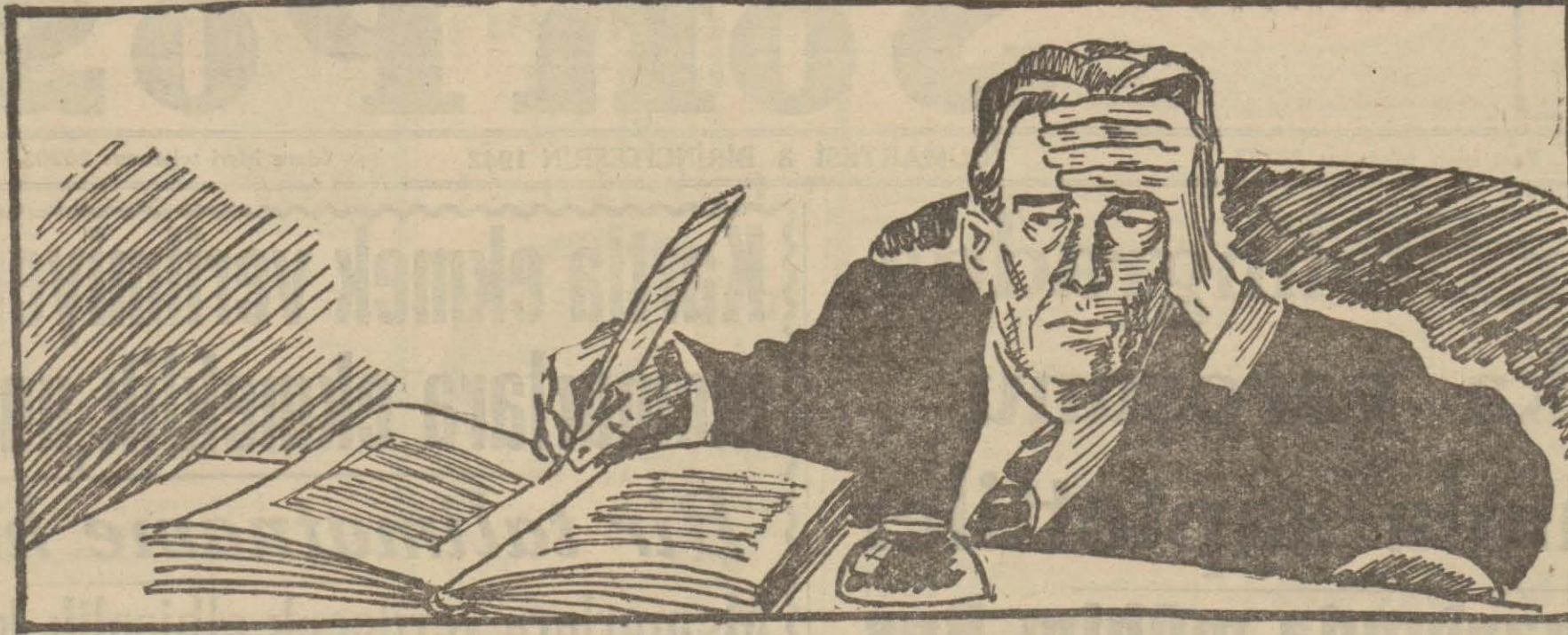
Rusyaya gidip gelen bazı taraflı müşahidelerin yazılarından anladık ki Alman idaresine geçen 90 milyonluk nüfus içinde mühim bir kısım Almanya hesaba çalışmaya, hatta Almanya lehine dövmüşme başlamıştır. Yavaş yavaş bu nüfusun tekмили aynı yola sokulabilir.

Almanya bu yıl Rus topraklarından mühim miktarda yiyecek aldı. Gelecek yıl daha fazlasını alacaktır, bir kısım fabrikaları çalıştırmağa başladı. Gelecek yıl geri de kalanları da işletecektir.

Bu, evvelâ Almanyayı, sonra Almanyaya bağlı memleketleri, daha sonra da bütün Avrupayı genişliğe götüren Avdurdur.

Almanya bu vaziyette Rusyanın içinden çürüyerek aklıktan ve kaynaksızlıktan çökmesini

Resimli Makale:

Gözlerinizi kapatarak tanıdıklarınıza hayali bir geçid resmi yaptracak olursanız bazılarını hep kaybetmek, bazılarını ise hep kazanmak için yaratılmış farzedebilirsiniz, fakat biraz düşünürseniz bu faraziye sizi tatmin etmekten uzak kalır.

Tabiat dünyaya gelen her ferdin yeni bir defterin beyaz yaprağı gibi boş bırakmış, alının yazısını yazmak hakkını o alının sahibine terketmiştir. Kaybın olduğu gibi kazancın âmili de insanın kendisidir. İnsanın kendisinden büyük düşmanı veya dostu olamaz.

Şehir Haberleri

"Sivil memur!," diyerek tüccarı soyan hırsızlar

Sirkeçide İzmir otelinde bir müddettenberi misafir bulunan Ali adında bir tüccar evvelki gece Beyoğlunda Yüksekaldırımından geçenken önüne tanımadığı üç kişi çıkmıştır.

Bu adamlar, taşralı tüccara yakın ahbablık ve dostluk göstermişler, hep beraber köprüye doğru yürümeye başlamışlardır. Kendilerini sivil zabita memuru diye tanıtan bu adamlar, Eminönünde Alinin yanından ayrılmışlar, esasen çakır keyif bir halde bulunan tüccar da otele dönmüştür. Fakat ceketinin cebine el atan Ali, içinde 180 lira bulunan cüzdanının yerinde olmadığını görmüş, az evvelki ahbablığın manasını anhyarak polise koşturmuştur. Yapılan tahkikat neticesinde, kendilerine sivil polis memuru süsü vererek taşralı tüccara asinalık eden bu acıkgözlerin Sabri, Nadir ve Zeki adlarında üç sabıkalı oldukları anlaşılmıştır. Zabita tarafından yakalanan soyguncuların üzeri aranmış, tüccardan asırdıkları paraları, bunarak müsadere olunmuştur. Her üç suçlu da müddei umumiliğe teslim edilmişlerdir.

Sadakai fitir

İstanbul Müftülüğünden: Mâleîmizin en mühim ihtiyacını karşılayan, yurdumuzun hava müdafaaesi, esbabını temin hususunda pek kıymetli mesafisi görülmekte olan ve aldığı teahhütleri Kızılây ve Çocuk Esirgeme kurumlarıyla aralarında paylaşılan Türk Hava Kurumuna her vechile yardımlarda bulunulması lüzumu, Fitra ve zekât ita'atle müttetik olan muhterem ahallimîze ehemmiyetle arz ve Sadakai fitir nev'i ve miktarı îfân olunur.

SADAKAI FITIR

	Kuruş	Para
Buğday unundan	63	20
	En iyi	İyi
	Kuruş	Kuruş
Rezzaki	200	184

bekliyebilir.

İşte müdafaaaya geçen Alman ordusunun uzaktan anlaşılabilirdiği nisbette esas düşüncesi budur.

★

Rus ordusunun on beş aydanberi hiçbir dünya ordusunun katlanamıyacağı derecede büyük zayıflık vermesine rağmen mütemadiyen saldırı halinde bulunmasının sebeplerine gelince, Bir dakika için 130 yıl evvelki mazkiye dönerek Napolyon seferini hatırlayalım:

İkinci Aleksandr Napolyonun hududa yaklaştığını işitince Ppuhl'in harb plânını düşündü. Sonra general Kutusov'un fikrini sordu, en nihayet de Rostopşin'i çağırttı. Bu sonuncunun

İstanbulun karne usulü kaldırılan kazalarında ekmek sıkıntısı devam ediyor

Pendik, Kartal ve havalisi Rami civarı halkı vilâyete müracaat ettiler

Belediye hududu haricinde bulunan kazalara karne usulünün ilgası dolayısıyla Ofis tarafından un verilmesi üzerine Kartal, Pendik ve havalisi köyleri mümessilleri dün vilâyete müracaatla çok müşkül vaziyette kaldıklarının ileri sürmüşler ve un verilmesini istemişlerdir. Rami civarındaki Köçükköy halkı da vilâyete aynı şekilde müracaatta bulunmuştur.

Diğer taraftan Pendik, Kartal ve havalisi halkından buğday mübayaa etmek üzere Eskişehir münfakasına giden heyetler de buğday temin edemedi

mişlerdir. Vilâyet bu vaziyet karşısında bir taraftan Ankara'ya müracaat etmekle beraber, diğer taraftan şimdilik bu mahallere un verilmesini Toprak Mahsulleri Ofisine bildirmiştir. Dün Maltepeye bir miktar un verilmiştir. Bugün de Kartal ve Pendik muntakalarına un verilecek, kat'i tedbir alınmaya kadar ihtiyaçlar bu suretle temin olunacaktır. Ankarada bulunan Toprak Mahsulleri Ofisi müdürü Şakir de bu hususta alâkadarlarla temaslar yapmaktadır.

Siyasal bilgiler okuluna alınacak yatılı talebelerin müsabaka imtihanları

Siyasal Bilgiler okuluna bu yıl alınacak parasız yatılı talebenin imtihan günleriyle müsabakaya dahil edilen derslerin isimleri Maarif Vekilligince tesbit edilerek alâkadarlara bildirilmiştir.

Önümüzdeki Pazartesi günü saat 8,30 da türkçe kompozisyon, saat 14,30 da hayvan ve nebat fiziyojisi, ayın 6 ncı Salı günü saat 8,30 da riyaize (lise edebiyat kolunun bilmesi lâzım gelen bahisler), saat 14,30 da yabancı dil, ayın 7 ncı Çarşamba günü Türkiye, komşu memleketler ve büyük devletler coğrafyası ile İstanbulun fethinden bugüne kadar olan Türkiye ve Fransız inkilâbından sonra Avrupa tarihleri, aynı gün lise fen kolunda okutulan programa göre felsefe ve içtimaiyat derslerinden müsabaka imtihanları yapılacaktır.

Bu yıl mekteb kitapları zamanında basıldığından hiçbir sıkıntı çekilmeyecek

Maarif Vekilligi ilk ve orta öğretim okullarında yeni ders yılı için talim ve terbiye heyetine ders kitabı olarak kabul edilen eserlerin listesini alâkadarlara bildirmiştir.

Kitapların fiatlarıyla temin edileceği yerlerde Vekilligin bu tamiminde ayrıca gösterilmektedir. Son zamanlarda kâğıd fiatlarının artması yüzünden bir kısım kitapların fiatlarına bu yıl 10-20 kuruş arasında bir zam yapılmıştır. Ancak geçen seneye aid kitaplar, üzerlerindeki fiatlarla satılacaktır.

Vekâlet mekteb kitapları için, zamanında Maarif matbaasında baskı faaliyetine geçmiş bulunduğundan bu yıl gerek ilk ve gerekse ortaokullarda geçen sene olduğu gibi kitap sıkıntısına meydan verilmemiştir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

(Ulus) refikimizin fıkrâ muharrirlerinden birisi yazıyor:

«Geçenlerde birisi anlatıyordu:

«Harb içinde olan memleketlerden bir takımlarının ateş boyunda dövmüş askerleri, izin alıp evlerine gitmeye pek de istekli değillermiş. Buna sebep de, cepheye karınlarının doyması imiş.

Vâkıâ bir asker izni bulduğunda zaman da harını doyr.

mak imkânını her halde elde eder ama böyle hareket eden askerler belki de, kendileri doyrken etrafındakilerin aç olduklarını görmek gibi acıklı bir manzaradan kaçmak istiyorlardı.

Bu örnek de bize, daha yüzlerce içinde, yabancı memleketlerden birçoklarının işe bakılmadan işlerinde bulunmuş oldukları güçlükleri gösteriyor.

Biz bunun böyle olduğuna inanıyoruz. Ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Kabahat bizimdir

Sabahtan Sabaha:

Hükümetleri şaşkırtan
Esrarlı makinenin
Yalnız adı malûm:
— İhtikâr

Burhan Cahid

Çırpınıp duruyoruz. Gazeteler, iktisadçılar, devlet teşkilâtı serferber bir haldedir. Buna rağmen pahalılık yatağından taşmış nehirler gibi yayılıyor, kabarıyor. Günle değil, saatle hattâ dakika ile, nabız sayar gibi fiatları kontrol etmek lâzım. Herkes de iktisadçı kesildi. Gerçi kul sıkılmayınca Hızır yetişmez derler ama bu işi başara cak Hızır alaydan yetişmez. Dünya öyle bir alt üst oldu ki en çetin iktisat uleması bile aşıp kaldı. Avrupanın, hattâ Amerikanın hali meydanda. İş bir kere çığırından çıktı, akıl, ilim para etmiyor. Uleması da, ukalâsı da, hukeması da bu selin içinde boçalıyor. Vaziyet naziktir. Başını alıp giden maddelere narh koyarsanız ortadan kayboluyor. Bugün iki yüz kuruşa aldığımız pirinci de bulamıyoruz. Başını boş bıraksanız baş döndürücü süratle yükseliyor. İlim nerede kaldı tedbir nerede? Bütün gıda maddelerine el koyup harbeden Avrupa memleketlerinde olduğu gibi vesikaya bağlasanız bu sefer dağıtmada, toplamada zorluk çıkıyor. Bal tutanın parmak yalaması hâdiseleri görünüyor. Mevcud teşkilâta güvenilemiyor. Velhasıl çapraşık bir dava.

Pirinç işine dair şöyle bir rivayet var. Memlekette belli başlı dört çeltik fabrikası varmış. Bunlar pirinç yetiştiren çiftçiden malı toplamışlar. Toplamak için de Ticaret Vekâletine demişler ki:

— Piyasaya mal gelmiyor, sebebi de hükümet Ziraat Bankası vasıtasıyla çiftçiye yardım ediyor. Çiftçi sıkılmadıkça malını satmaz. Yardımı görünce malını elinden çıkarıyor. Krediyi kesin. Bakın mal piyasaya nasıl gelecek. Ziraat Bankası krediyi kesiyor. Çiftçi dara gelince çeltikçiler işe girişiyor. Birkaç milyon sermaye ile bütün malı topluyorlar. Bu sefer meselâ birkaç yüz eldeki pirinç birkaç elde toplanıyor. Ondan sonra artık fiatlara hâkim olan çeltik fabrikatörleridir. Piyasaya diledikleri kadar fiatları da diledikleri gibi çıkarıyorlar. Adanada pirinç elli kuruş, fabrikada doksan İstanbul nakliyesile yüze geliyormuş. Bugün iki yüze satıldığına göre pirinç toptancıları sayılan üç dört firma yüzde yüz bir kazanç la vaziyete hâkimdirler. Ticaret Vekilinin şeker hakkındaki dükkü beyanatı da bunu teyid ediyor. Fabrikalardan bol şeker çıktığı halde piyasada görünmeyişinin sebebi aradaki toptancılar elinde kalmasıdır.

Görüldüğü ki çiftçi her zaman olduğu gibi yine masumdur ve mutavassıt her zaman olduğu gibi yine fiatlara hâkimdir. İşte hükümetlerin, iktisat ulemasının işini, tedbirini şaşkırtan da bu sımadır. Sermayenin rolü buhranlı zamanlarda trajedi kahramanına benziyor. Alış veriş mekanizmasının işin içinde yetişimyenlerce görülmeyen ince ve esrarlı manivelâ ve civataları var ki erbâbı her engele rağmen usulhla kullanıyor ve makineyi işletmekte devam ediyor. Biz yalnız bu tıfıslı makinenin adını kovduk:

— İhtikâr!

Burhan Cahid

Karaya oturan Yunan motörü yüzdürüldü

Pireden limanımıza gelirken Çanakkale mevkiinde karaya oturan Yunan bandıralı Aya-Ni-kolâ motörü gemi kurtarma servisi ekiplerinin çalışmaları sayesinde dün yüzdürülmüştür.

Pireden limanımıza gelirken Çanakkale mevkiinde karaya oturan Yunan bandıralı Aya-Ni-kolâ motörü gemi kurtarma servisi ekiplerinin çalışmaları sayesinde dün yüzdürülmüştür.

TAKVİM 1 nci teğrin

Rumi sene 1388	3 Cumartesi	Arabi sene 1381
Eylül 20	Resmî sene 1942	Hızır 151

GÜNEŞ Ramazan

S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
6 58	5 20	12 08	10 30

Öğle	İkinci	Akşam	Yatsı
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
E 13 08	16 20	18 49	20 21
V. 6 14	9 80	12	1 80

Moltke'nin Mektupları

Çeviren: Sadi İrmak

Mısır ordusu ile muharebe

Hafız Paşa ne sebeble olursa olsun ric'ati kahramanlığa yediremiyor, bu yüzden Moltke ile atışıyorlar

— 13 —

Moltke, Bilecik karargâhında

Bilecik karargâhı.
10 Haziran 1839.

Çoktanberi benden haber almıyorsun, bugün sana uzun bir mektub yazmak isterdim. Fakat bu mümkün olmayacak. Posta katari yarın erken gidiyor. Ve lâmbanın fitili tükenmek üzere. Fakat seni daha fazla habersiz bırakmamak için şunları yazıyorum: Malatyadan kullandık. Bütün kıta ile beraber şimdiki karargâhımıza geldik. Sıhbatım iyidir. İştahım fevkalâdedir. Yalnız elbise ve ayakkabılarım biraz yırtıktır. Çünkü Toroslarda meşakkatli bir yolculuk yaptık. Fazla ca kar ve çamur vardı. 29 gün yağmur yağdı. Dağ yolları pek dardı. Şimdi burada biraz dinleneceğiz, biraz da talim ve manevra yapacağız. İstihkâmlarımızın yukarılarından şahane bir manzara görünüyor. Aşağıda Fırat vadisinde 4000 çadırılık bir şehir inşa ettik. Nehir burada pek kabarık. Ve karargâhımızı üç taraftan çevirmektedir.

Öte tarafımızda beyaz kayalıklar üstünde kale duvarları camileri, bahçeleri Bilecik şehri görünüyor. Bütün manzaraya eski Beda kalesi hâkimdir. Yüzlerce yüklü deve 25 şerlik kollar halinde ve ölerinde birer eşek olduğu halde dağdan aşağı iniyorlar. En önde bir arab oturuyor ve borusunu çalarak bize un, peksimet ve pirinç getirdiğini ilan ediyor. Koyun derisinden yapılmış bir sürü kelekler odun, saman gibi eşya ile yüklü olarak nehrin içinde kayıyorlar. Birçok koyun ve keçi sürüleri bayırlarda dolaşıyorlar. Binlerce at arpa tarlalarına bağlanmış. Güneş altında süngüler, mız

raklar ve toplar parıldıyor ve her taraftan davul zurna sesi geliyor. Karşıda yüzlerce asker vaktile Bağdad muhasarasında kullanılmış eski ve çir bir topu tepeye doğru çıkarmaya uğraşıyorlar. Berj yanda yüzlerce asker kürek ve kazmalarla sert toprağı kazarak istihkâmlar meydana getiriyorlar. Çadırların önünde insanlar kaynaşiyor. Bazıları ekmek pişiriyor bu ameliye bizdeki yumurta pastasının pişirilmesine benzer. Nefer ince bir hamuru deve tersi ateşi üstündeki bir demir safihanın üstüne yayıyor ve burada pişiriyor. Diğer biri çamaşır yıkıyor, başka biri silâhını temizliyor veya ayakkabısını tamir ediyor ve ben de dahil olduğum halde hepimiz çubuk içiyoruz. Bu kalabalığın ortasından bir sipahi alayı nöbete geçiyor. Ve bu esnada modası geçmiş mızraklarla arab kısrakları üstünde kaynaşan başlıbozuk süvrilere istihkâmlara bakıyorlar. Ne yazık ki yanımızda «Dager» in icad ettiği fotoğraf makinesi yok!

İbrahim Paşa ordusile yapılan muharebeye dair ilk mektuplar

Malatya 12/8/1839

22 Haziran sabahı düşman karargâhında büyük hareket vardı. Binlerce deve Misardan geçiyor, arkasından kuvvetli süvari kütleleri ve piyade takib ediyordu. Umumi yetle bir ric'at yapılıyor fikri vardı. Fakat derhal paşaya yürüyüş istikametinin sol cenahımızı çevirmeye matuf olduğumu haber verdim. Saat ona doğru atla kumandanın yanına gittim. Ve bu manevranın mahiyetini anlattım. Düşmanın öncülleri bizim bir saat bir çeyrek yakınımıza gelmişler ve kendi kıtalarından üç saatlik bir mesafeye ka-

dar ayrılmışlardı. Düşmanın külli kuvvetleri henüz Misar ırmağının berisinde bulunuyordu. Bu şartlar altında Mülbah. Laue ve ben mütefekkan umumi bir taarruz teklif ettik. Fakat bu yapılmadı, yerine perişan süvarimizin bir şeye yaramayan bir gösterişi yapıldı. Paşa öğleden sonra vaziyet hakkında görüşmek üzere bulunduğum sivri tepeye geldi. Paşaya İbrahim Paşanın hareket halindeki kıtalarını gösterdim. Bu kıtalar bizim bir buçuk saat uzağımızda Nizib ırmağının üstündeki köprüye doğru hareket ediyorlardı. Düşmana bizim yanımdan geçerken taarruz edemediğimiz için artık şimdi bu hareketini icra etmeden ricat etmeden başka çare kalmadığını bildirdim. Üç saat gerimizde Bilecikde sağlam mevziler vardı. Avrupai esaslara göre bu mevzilin büyük bir noksanı vardı. Arkası emin değildi. Fakat benim müşahedelerime göre mevziin en elverişli cephesi de bu idi. Her nefer, her kürt ya burada durmak yahud ölmekten başka çare olmadığını görecekti. Etrafımızdan geçmek mümkün değildi. Her iki cenahımız Fıratı dayanacaktı ki böylece arkamızda örtülecekti. Cephe iyi müstahkemdi. Arkamızda büyük yedekler alabilen sağlam bir kale bulunacaktı. Önümüzde cam gibi düz bir ova bulunacaktı. Fakat paşa ricat etmenin ayıp ve çirkin olacağını söyledi. Bileciğin çok kuvvetli olduğunu ve burada düşmanın bize taarruza cesaret edemeyeceğini söyledi. Ben de ona dedim ki İbrahim Paşa burada bir harb vermeksizin Halebe çekilirse sağ bileğimi keserim. Memleketin mühim menfaatleri mevzuubahs olduğunda ordunun yüksek rütbeli zabıtlarından

(Devamı sayfa 4/1 de)

DENİZCİLİK

Bugünkü harbin yeni deniz vasıtaları

["Son Posta," nın denizci muharriri yazıyor]

Her harbde olduğu gibi bu harbde de, en ziyade münakaşayı üzerlerine çeken cepheleler kara cepheleleridir. Hemen hemen her yerde daima kara cepheleleri görüşülüyor. Evlerde, meclislerde, gazetelerde, hep Afrika, Süveyş hareketi, Rusya cephesi başlıca mevzudur. Bu ara nazarlarını denize çevirenler, deniz hareketinin kara harbi üzerindeki tesirlerini ölçenler pek azdır. Halbuki denizler, bugünkü harbin, levazım, malzeme ve gıda maddelerini taşımak bakımından en önemli bir sahasını teşkil etmektedir. Hattâ bugün Cermen kara hâkimiyeti ile Anglo-Sakson deniz hâkimiyeti çarpışmaktadır, denilebilir. Almanlar şark seferini bitirsin veya bitirmesinler karşılarında denizlerin ayırdığı İngiltere imparatorluğunu bulacaklardır.

Alman - İngiliz deniz rekabeti meşhur amiral Tirpiç zamanında başlamıştı. Donanma yapmak hususunda, ilk zamanlarında kendi vatanında bile birçok aleyhtar bulan bu Alman amirali nihayet arzusunda muvaffak oldu ve Riske donanmasını meydana getirdi.

Bu amiralin yaptığı donanmaya Riske donanması ismi verildi; çünkü o diyordu ki: «Ben, İngiliz donanmasını imha edecek donanma yapmak istemiyorum. Belki İngiltere benim donanmamı imha edecektir. Fakat benim donanmam da imha edildikten sonra İngiltere, bir daha deniz hâkimiyetini konuşamayacak tarzda zayıflayacaktır.»

İşte 1914.18 de bu karşılaşma oldu. Akibeti burada münakaşa edecek değiliz.

Bu harbde Almanlar daha başka silâhlar ile deniz mücadelesine atıldılar. Silâhlar şunlardır:

- 1 — Tayyareler.
- 2 — Mıknatıslı mayınlar.
- 3 — Denizaltılarında hücum tekâmülü.
- 4 — İki kişilik denizaltı gemileri.

5 — Fedai hücum tekneleri. Tayyareler, mıknatıslı mayınlar ve denizaltılardan çok konuşuldu ve çok yazıldı. Bunları burada sıralamak boş yere vakit öldürmektir. Fakat iki kişilik denizaltı gemileri ile fedai hücum tekneleri tetkike değer. (Devamı sayfa 4/1 de)

"Son Posta," nın bulmacası: 17 - (15)

Soldan sağa doğru:

1 — Bir Alman mareşali (6), Bir ağırlık ölçüsü (3).
2 — Bir göz rengi (3), Kalmak masdarının (kalın) manasına eski kullanış şekli (4).
3 — Bir çalgı aleti (5), Edebiyatta bir vezin (4).
4 — Orta (3), Evlâd ve ıyalını geçindirecek şey (6).
5 — Edat (2), Bir emir (3).
6 — Kur'andan bir parça (4), İsyen eden (3).
7 — Baş sağlığı (7), Tersî (hayır) manasına (2).
8 — Şey (5).
9 — Bir Ermeni adı (5), Cemi edat (3).
10 — Edat (2), Topraklar (7).
Yukarıdan aşağıya doğru:

1 — Kepazelik (7), Bir renk (2).
2 — Peki (4), Modern (4).
3 — Bir ticaret gemimiz (7).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

4 — Fenalığın aksi (6).
5 — Halen (4), Hitab nidası (2), Gösterme nifası (2).
6 — Beyaz cild (5).
7 — Baş (4), Ceketlere konulan sent bir kumaş nev'i (3).
8 — Teras (6), Bir iptidai nakil vasıtası (3).
9 — Yağmur borusu (4), Badchu (5).
10 — Tasavvur (8).

«Son Posta» nun tarihî tefrikanı: 72

PATRONA

HALİLİN AKİBETİ

Veziriazam kendi sarayına gelmez kapıcılar kethüdası İbrahim ağayı arattı. İbrahim ağa, Halil pehlivan ve arkadaşları arasında kahve çubuk içiyor, bir gün evvelki meşveret meclisine yedi sekiz yüz pürsilâh yeniçeri ile gelen Patrona Halilin pervasızlığından derd yanıyordu:

— Sadrazam paşa efendimiz tereddüdünden «inhal» eyledi diyeceksiz. Yok ağa karındaşlarım. Zinhar böyle düşünmen ve yanık yüreğinizi yok yere tüketmen. Eğer işaret verilse idi bir içim su gibi sizi ve bizi içerler idi!

Dedi, Halil pehlivanın geniş omuzunu okşadı. Halil pehlivan çok öfkeli görünüyordu. Cevab vermesine meydan kalmadan o da kapısı açıldı, Mehmed Paşanın kethüdası Mustafa Bey başını uzatarak İbrahim ağaya:

«Ağa karındaşım çabık teşrif eylen» diye seslendi.

İbrahim ağa telâşla koştu:

— Bir şey mi var idi?

— İstical eylen, paşa efendimiz sarayı hümayundan döndüler.

— Bizi mi isterler idi?

— Cenabınızı istediler.

İbrahim ağa odadan çıkarken Halil ve Deli Hasan ağalara bir şey söylemedi, kapıyı üzerlerine kapayıp koştu. Sadrazamın kendisini sabahleyin bu kadar erken istemesinin sebebini neye yoracağını kestiremiyordu.

Mehmed Paşanın huzuruna çekine çekine girdi. Veziriazamın kaşları çatık, dudakları titrek ve yüzü öfkeli görünüyordu:

— Gel kethüda ağa, az diyecelerimiz vardır.

Diyerek sedire oturdu. İbrahim ağa ayakta bekliyordu, ellerini önüne kavuşturarak başını eğdi:

— Buyurun sultanım.

— Şevketlü efendimizin bu işin kalmasından memnuniyet ge-

— Bu sabah Beşir ağa hazretlerini görmemiş idük.

— Ya, Kırım Hanı hazretlerini görmediniz mi?

— Anı dahi göremedik benim efendim.

— Durman Han hazretleri karındaşıma gidüp selâm söylen, saadetlü padişahımızın dedükleri vardır, vakit fevt etmedin kendülerini görmek ister idük.

— Hemen teşrif eylesünler mi efendim?

Paşa ayağa kalkıp gözlerini açtı:

— Dahi iki eli kanda olsa..

İbrahim ağa koştu, Kırım Hanına gitmek üzere sokağa uğradı.

Kırım Hanı Kaplan Giray Han Ayasofya yanında kendisine tahsis edilen konağında idi. İbrahim ağanın saray ile sadrazam ve kendisi arasında vasıta olarak kullanıldığını bildiği için ağayı hemen kabul etti.

İbrahim ağa bu sabah telâşlı görünüyordu. Kırında «hanlık» dedikodu ve entrikaları içinde pişen Kaplan Giray ortada «can sıkacak» gibi bir şeyler döneştğini hemen kavradı. Kapıcılar kethüdası öyle oturup lâf atacak vakti olmadığını anlatmak için Kaplan Giray Hanın eteğini öper öpmez sadrazam Mehmed Paşanın vezir sarayında beklemekte olduğunu söyledi.

Han getirilen haberden hoşlanmamıştı, fakat renk vermek için hafifçe gülümseyerek sordu:

— Sahibi devlet efendimiz bu sabah sarayı hümayuna gitmişler mi idi?

— Beli sultanım, şevketlü padişahımız huzuru şeriflerinden şimdi geldiler.

Han daha tatlı gülümsedi:

— Başka ne dediler?

— Saadetlü efendimizin dedükleri üzerine cenabı şerifiniz ile görüşmek istediklerini bu-

— Ya, başka bir şey demediler mi idi? (Arkası var)

Galatasaray Ankaraya gitti

Ankarada iki maç yapacak olan Galatasaray takımı, dün akşam hareket etmiştir. Bugün ilk maçını Demirsport'a, yarın ikinci maçını Gençler Birliği ile 19 Mayıs stadında yapacaktır.

İzmit kürek yarışışı

İzmit bölgesi tarafından tertib edilen kürek yarışlarına iştirak edecek Galatasaray, Fenerbahçe ekipleri bugün İzmitte hareket edeceklerdir. Kürek yarışları tek, iki çifte ve dört tek olarak Pazar günü İzmit koyunda yapılacaktır.

Nusret Safa Coşkun'un bu akşamki konferansı

Emniyetli Halkevinden:

3/10/1942 Cumartesi günü akşamı saat (20,30) da salonumuzda muharrir Nusret Safa Coşkun tarafından belediye sağıcı mevzuunda bir konuşma yapılacaktır ve müteakiben Evimiz gençleri tarafından üçüncü caz konseri verilecektir. Arzu edenler davetiyelerini büromuzdan alabilirler.

Istanbul Borsası

2/10/1942 açılış - kapanış fiyatları

GELİMLER		
	Açılış	Kapanış
İstanbul	1 Sterlin	5.24
W. York	100 Dolar	129.20
Paris	100 İsviçre Fr.	30.365
Amsterdam	100 Peçeta	12.9375
London	100 İsviçre Kr.	31.16
Bir altın lira		33.10
24 aylık bir gram külçe altın		452

EŞYALAR		
İkramiyeli % 5	938	19.90
Sivas - Erzurum	2,7	20.—
% 7 941 Demiryolu II		19.70

TIYATRO

Şehir dram tiyatrosunda «Bir kış masalı»,

Yazan : Nusret Safa Coşkun

Her yıl, Birinciteşrinin ilk gecesi, Şehir Dram Tiyatrosunun kırmızı kadife perdesi bize Shakespeare'i göstermek için açılır. Yegâne san'at müessesemizin, kapısını ve perdesini her zane, bir tiyatro dâhisinin bir eserile açış, manalı ve güzel bir an'ane.. bu sefer, karşımıza, büyük müellifin olgunluk devresi eserlerinden olduğu halde tarihi, coğrafi, vesair hataların gayyasında boğulduğundan ötürü külliyatı arasından kapı dışarı edilmiş tehlikesi geçirilmiş «Kış masalı» çıktı.

Birkaç hüküm:

Yazımın eşliğinden birkaç hükümle atlamak istiyorum:

Birçoklarının iddia ettikleri gibi, «Kış masalı» Shakespeare'in zayıf eserlerinden biri, terciüme, mütercimim iddiasına göre, kelimeye değil ruha sadık kalınarak yapıldığı için, «kötü» olmaktan kurtularak vasata çıkmış.. bir kusuru da kelime bonmarşesi halinde oluşu.. «Saygı larımı sunarım!», «Sağlamak» kelimelerini bugünkü cereyanlara uyarak kullanan Bayan Mefaret Ersin, bazı yerlere arabça ve farsça en ağır kelimeleri yerleştirmekte bir mahzur görmemiş.

Eser, sahneye «Harikulâde» kelimesinin ifadede aciz göstereceği bir muvaffakiyetle konmuştu. Lâkin ambalajın içindekiler.. Bunu sonra konuşalım.

Piyesin mevzuu:

Bence, bir tiyatro münekkidiinin, temsile daha geniş yer vermek vazifesi iken, uzun uzun mevzuu anlatması riyaziye hocasının, Talesin davasını bırakıp, talebeye hayatını anlatması kadar garib bir şey.. lâkin gelin görün ki. bizim memleket

te bu âdet olmuştur. Ben de bir kaç çizgide «Kış masalı» nun portresini çizmeğe çalışacağım.

Sicilya kralı, dostu ve misafirleri Bohemya kralı Polikenes'ten kartsını kıskantıyor. İçine zalim bir şüphe girmiştir. Bu şüphe onu, dostunu zehirlemek kararı verecek, kartsını en ağır ithamlarla mahkeme huzuruna çıkartacak kadar, kafası içinde büyük bir ihtilâl çıkartmıştır. Bohemya kralı, bu azgın intikam hırslından yakasını sıtırırca da, Krallıçe, zindanı, mahkemeyi boylar ve çilesi ölümde nihayet bulur. Çocukları Prens Mamilas intihar eder, bir piç olduğundan şüphe edilen yeni do-

ğan kızları, bir dağ başına terk edilir. Birinci sahnada Shakespeare, mutad zalimlikle, sahneyi mezbahaya çevirir. İkinci sahnada, Bohemya Kralının oğlu ile, dağ başında bir çoban tarafından buluna ve büyütilen kızın seviştğini görüyoruz. Burada, müellif, hiçbir eserinde görülmiyen bir iyi kalbliikle, bütün şahısları bir araya toplar. Adavet dostluğa, şiddet müsamahaya çevrilir. Krallar barışır, gençler evlenir, sahnede ıztırah havası yerine ılık bir saadet meltemi esmeğe başlar, bu rüzgârın okşayışından Shakespeare da. fevkalâde mahzuz olur, feryad figan arasında ölen Krallıçeyi, sevinç çığlıkları arasında diriltir. Piyesin, karakteri, bir kıskançlık tohumunun üreyerek, tıpkı «Otel» da olduğu gibi büyük hâdiselere dal budak salmasıdır. Ve.. piyesin kayde değer vasıfları, müellifin, bu eserinde, diğerlerinin aksine pek zalim ve hasin olunayış, sahneyi tablodan tabloya haile içinden haile çıkarmıyarak, kahramanlarına bu defalık kıyamayıdır.

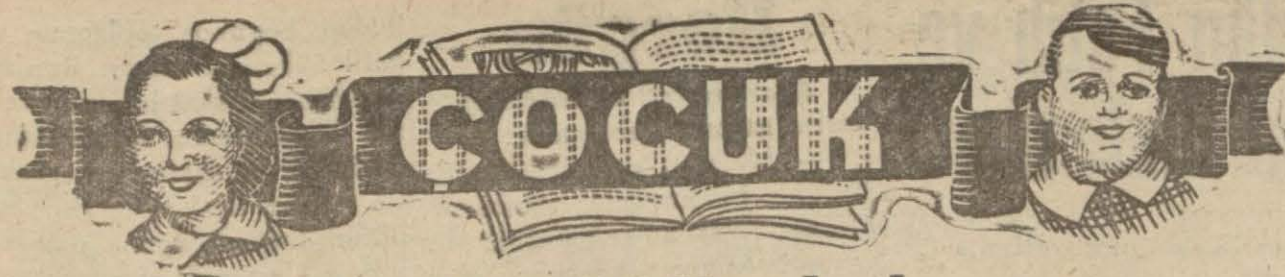
pear, klâsik Yunan trajedisinin tesiri altında görünüyor.

Sahneye konuş:

Yazımın başında bu cephe hakkında hükmümü verdim. Mulsin Ertuğrul, muhteşem dekorlar kurmuş, zengin mizansenler koymuştu. Geçen sene, «Hamlet» için yazdığım tenkidde «Hamleti Muhsin oynadı. boru oldu öttü, dekor oldu kuruldu, ışık oldu yandı, sahnede yalnız Muhsin vardı.» demiştim. Bu defa da aynı şeyleri söyleyeceğim. Sahne, içine kabak çekirdeği doldurulmuş çok şık bir şeker kutusuna benziyordu.

Derin bir hayranlıkla seyrettiğim İ. Galip müstesna, sahnede tek aktör yoktu. yalnız vazifelerini yapan robotolar' görüyorduk. Hâdi Hüsn, Sicilya Kralı gibi asil, vakur, bir kral kadar muhteşemdi. Fakat ne kötü konuştu. ses tahavvüllerinde tonlar arasındaki irtibatlılık kulağa pek battıyordu. Hüseyin Kemal pek silik.. hele birinci tabloda, konuşurken yalnız kafası ileri salıyor, ellerini hiç kullanmıyordu. Oğlunun, çoban kıztı sandığı prensesle, seviştğini tesbite çalıştıktan sonra gösterdiği infial birbirile çok ilişiksizdi. Avni, Mümtaz, Necmi, Kâni, Celâl Balkır, Necdet Mahfi, mümkün olduğu kadar zayıftılar. Hele Necmi Oy'un Karaközdeki samancı araba benzeyen hali.. Necdetin, ne olduğu belirsiz konuşması, Cahide ile Sami, zaman zaman hayranlığımızı çekecek kadar yükseliyorlar, sonra bu irtifadan başları dönerek yuvarlanıyorlardı. Zihni şüphe yok ki muvaffak olanlardan biri.. iyi konuştu. Şuurlu oynadı. Şaziye, hiç de bu role yakışmış değildi. Hele Krala betelirken, üs-

(Devamı sayfa 4/1 de)

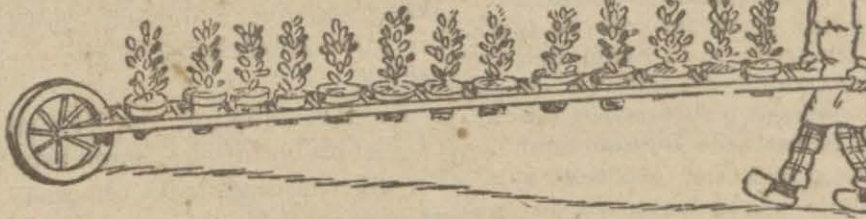
Köşkün yeni sahibile, bahçıvanı

Bay Servet daha çok gençken adeta çocuk denilecek yaşta Amerikaya gitmiş, tahsilini orada yapmış, hattâ orada zengin olduktan sonra memlekete dönmüştü. Çok parası vardı. İstanbulda yaşayacaktı.

Bostancıda bahçe ortasında bir köşk görmüştü. Bu köşk, bilhassa köşkün etrafındaki bahçe çok hoşuna gitti, köşk sahibile konuştu, ve köşk sahibinin isteği paraya köşkü satın aldı.

Bir hafta sonra köşkün eski sahibi eşyasını almış, ve İstanbul tarafında bir apartımana taşınmıştı. Köşkten götürülemiyen bir bahçıvan kalmıştı. Apartımanda bahçıvana emin olmadığı için köşkün eski sahibi artık onu yanında alıyordu. Bahçıvan Servet Beye, köşkte kalması, gene eskisi gibi bahçeye bakmasını rica etti.

Bay Servet bahçıvanı tepeden tırnağa kadar süzdükten sonra: — İyi amma, ben senelerce Amerikada bulundum. Orada yanımda birçok adamlar çalıştırdım. Bunların hepsi fikri icad sahibi kimselerdi. Her işi babalarından gördükleri gibi değil,

veririm. Eğer eskiden olduğu gibi bir yenilik katmadan bahçe işlerine bakacaksan, bugünden tezi yok, kendine başka kapı ara. Bahçıvan müteessir olmuştu.

Nereye gidecek, hangi kapıda iş arayacaktı.

— Sizi memnun etmeğe çalışacağım.

Dedi. Bahçeyi Bay Servetle

birlikte dolaştılar. Bay Servet çiçek saksılarının bulunduğu yeri beğenmemişti. Çiçekler köşkün arka tarafında idiler. Onların ön tarafa taşınmasını istiyordu.

— Bunları akşama kadar köşkün ön tarafına taşıyacaksınız.

Dedi. Akşama pek az zaman vardı. Bahçıvan bir alay saksıyı oraya nasıl taşıyabilirdi.

— Peki efendim.

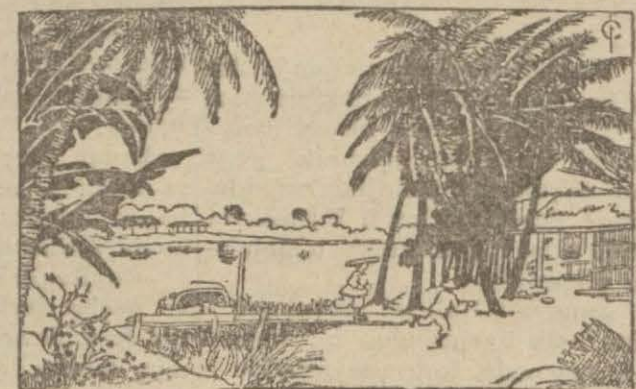
Dedi. Düşünmeye başladı. Ufak çekçek arabası ancak dört saksı alırdı ve dörder saksı taşısa akşama kadar saksıların yarısını taşıyamazdı. Bu esnada gözük bahçe merdivenine ilişti.

— Hah şimdi oldu.

Dedi. Çekçek arabasının tekerleğini çıkarıp merdivenin başına taktı. Merdivenin ayaklarının araları bir düzüneden fazla

Yeni bilmecemiz

Bir kaplan görün. Herkes kaçıyor. Dikkatle bakınız, resmi çeviriniz, kaplanı siz de göreceksiniz. Görürseniz, olduğu yere bir işaret koyun ve resmi gazeteden kesip bize gönderin, doğru bilenden birinciye: Bir şişe kolonya bedelli, ikinciye: Bir Atatürk yağlı boya 35 kişiye de ayrı ayrı güzellikte tablosu, üçüncüye: Bir kasket, diğer hediyeler verilecektir.

TİYATRO

(Baş tarafı sayfa 3/2 de)

tünden kaçan kılıgile, elleri belinde şirret bir mahalle kadını hissinin veriyordu.

Şehir tiyatrosunda ilk defa gör. düğümüz, Şakir Arseven, nazarı dik katimizi celbetti. Uzaktan, koşarak, nefes nefese prensin ölüm haberini getirişi, Kralın önünde yuvarlanışı bize istidadı, kabiliyeti hakkında bir fikir vermiş bulunuyor. Nedime, leri oynayan, Nevin Akkaya, Şükriye Boratap, Muazzez, sahneyi iyi doldurdular. Şükriye Boratap, ilk defa Şehir Tiyatrosunda sahneye ilk çıkanlardan.. ilk tablodaki biraz fazlaca çalâk hareketleri bir tarafa bırakılırsa, küçük rolünde ispat ettiği sahneye alışkanlık, mimik kudreti bize hakkında müsbet bir fikir verebiliyor. Samiyenin proloğu güzel söylediğini de kaydetmeliyim.

Netice:

Plyeslerin tabii ömürlerini tesbit kehaneti hastalığı tekrar nüksettiğine göre söyleyelim. Ben «Kış masalı»nın 15 günlük bir ömrü olacağını tahmin ediyorum.

Nusret Safa Coşkun

Adana valisi tetkikten döndü

Adana (Hususi) — Vilâyet dahilinde bir tetkik seyahatine çıkmış olan Adana Valisi Akif İyidoğan bu seyahatini bitirerek şehrimize dönmüştür.

saksı alıyordu. Saksıları merdivene yerleştirdi ve taşımaya başladı. Akşam olmadan saksıların köşkün ön tarafına taşınması işi bitmişti.

Bay Servet bahçıvanı bu işleri yaparken seyretmişti. Bilhassa bahçe merdiveninden yaptı. Saksı arabası çok hoşuna gitmişti. Bahçıvan yanına gelip te:

— Saksılar köşkün ön tarafına taşındı.

Dediği zaman:

— Aferin, dedi, memnun oldum. Bilhassa yaptığın araba iyi bir buluştu. Çok hoşuma gitti. Eski efendilerinin sana verdikleri aylığım bir misli fazlasile seni yanıma alıyorum.

Bahçıvan o günden sonra Bay Serveti köşkünde bahçıvanlık yaptı ve Bay Servet onun her işinden memnun kaldı. ★ ★

DENİZCİLİK

(Baş tarafı 3/1 de)

İki kişilik denizaltı gemileri, ilk defa Japonlar tarafından meydana atılmış ve meşhur Pearl Harbour baskını yapmışlardır. Bu gemiler, uzun müddet, kendi makineleri ile seyredememekte-dirler. Bunları taşıyan ana gemiler, tekneleri, muayyen noktalarda serbest bırakılmaktadırlar. Bu küçük denizaltılardaki şahıslardan bir tanesi komutan, diğeri de idarecidir. Gemi, ana gemisinden ayrılırken hemen dalmakta ve düşmana doğru seyretmektedir.

Bu teknelerin, diğer denizaltı gemilerine nazaran bir hususiyetleri yoktur. Ancak onların küçük olması hususi bir emniyet teşkil etmektedir.

Fedâi hücum tekneleri de iki parçadan ibarettir. Parçalardan bir kısmı idare yeri ve makineyi ihtiva eder. Başta olan diğer kısmı da barut hazinesidir. İtalyanların icadı olan bu tekneler İskenderiye ve Akdenizde kullanılmıştır. Bu teknelerde, ana gemileri tarafından matlub liman açıklarına getirilmekte ve orada denize atılmaktadır. Bu suretle idareci, gemisini, tâ düşman zırhlısı yakınına getiriyor; orada ya barut kısmını serbest bırakıyor veyahud da teknesi ile beraber düşmana çarparak hem düşmanı, hem de kendisini imha ediyor.

Görülüyor ki bu silâhların her ikisi de nazarı sahada pek parlak bir istikbale maliktirler. Ancak pek haklı olarak bunların ameli sahada kazandıkları neticeleri ölçmek te lâzımdır. Zira harbi kazandıracak masadaki hesaplar değil; harekât sahasında yapılanlardır. İşte böyle bir sual karşısında duraklamamak elimizden gelmez. Zira her iki silâhın, harbin neticesine hiçbir tesirleri olmamıştır.

Denizde olsun, karada olsun mühim olan harbin neticesidir. Kim kazanacak? Nasıl kazanacak? Nerede kazanacak... Yoksa bir tek vasıtanın diğer tek vasıtayı batırması önemli değildir. Tarih, büyük kalyon ve

zamanın zırhlılarını alt etmek icad edilmiş pek çok ufak vasıta görmüştür. Ateş kayıkları, torpil, denizaltı hep bu meyanda zikredilebilir. Fakat bunların hiç biri, ilk icad edildikleri günden hasıl ettikleri sürprizi büyük neticelere ulaştıramamış ve zafere kazanamamışlardır. Binaenaleyh fedâi tekneler ve iki kişilik denizaltı gemileri gözümüzün önünde dururken kulağımızı da meşhur Amiralimiz Barbarosa vermeliyiz: Büyük gemi - Büyük top. F. L.

Moltkenin mektupları

(Baş tarafı 3/1 de)

olan Mustafa Paşa, Mazhar Paşa, Han Efendi vesairenin huzurunda fikirlerimi ısrarla ve sarahatle ifade den çekinmedim. Paşaya ordumun itimada şayan olmadığını, düşmanımızın kuvvetini ve başka yerlerden gelecek kuvvetin gelmesine kadar zaman kazanmak icab ettiğini ve yapacağımız ricatin ihtiyarı bir ricat olduğunu hattâ Ayın'abın kaybı gibi bir Riskin bile kale alınmayacağını açıkça söyledim. Ve nihayet dedim ki Sultan Mahmud bana verdiği vazife bakımından böyle konuşmaya mecburum. Ve bu saatten itibaren Nizibde kalmaktan doğacak bütün mes'uliyetleri reddederim. Kendisine fikri sorulan Laue tamamen benim fikrimle iştirak etti. Bunun neticesinde Bireciğe kadar çekilmek için hemen karar verildi. Hareket zamanı yürüyüş kollarının sayısı müzakere edildi. Bir saat sonra atla tekrar paşaya gittim. Ve düşman kuvayı külliyesinin şimdi Kersun köprüsüne doğru yol aldığını ve ön cülerin yarım saat sonra köprüye varacağını söyledim. Kumandanı, bir zamandanberi çok nüfuz kazanmış olan mollalar ve hocaların ortasında buldum. Paşanın fikri tamamen değişmişti. Diyordu ki: «Verdiğin haber doğru olamaz. Düşman yarın sabah Halebe çekilmek niyetindedir. Padişahımızın teşebbüsü yerindedir. Ve Allah ona yardım edecek tir. Her türlü ricat bir kepazeliktir. Sol cenahımızda köprüye karşı bir cephe kurunuz.» Bunu kat'iyetle reddettim ve çadırıma döndüm.

Memleket haberleri

Izmirde

Kaymakamlık kursu müdavimleri şehir ve civarında istifadeli tetkikler yaptıktan sonra Ankaraya döndüler

Izmir, (Hususî) — Geçen hafta şehrimize gelen Kaymakamlık kursu müdavimlerinden mürekkep kafiye başlarında Dahilliye Vekâleti İkinci Daire Reisi Hayri Eke olduğu halde bugün Ankaraya müteveccihen hareketle İzmirden ayrılmıştır.

Kafiye reisi Hayri Eke

Kaymakamlık kursu müdavimleri İzmirde kaldıkları müddet içinde istifadeli tetkiklerde bulunmuşlar, şehir ve civarını gezmişler ve muhitte sıcak bir alâka ve misafirperverlik görmüşlerdir.

Izmir Valisi Sabri Öney kafileyeye Menemene kadar refakat ederek oradan uğurlanmıştır.

Adanada ekmek karnesinin kaldırılması hazırlıkları

Adana, (Hususî) — Teşrinievvel başında Adanada ekmek kartı kaldırılacağından belediye şimdiden hazırlıklara başlamıştır. Parti, Belediye ve Ticaret Odası reisleriyle belediye encümen azaları ve fabrikacılar Vali Akif İyidoğanın reisliğinde toplanarak Adana şehrinin iasesi işini görüşmüşlerdir. Şehir ihtiyacı için Orta Anadoludan buğday getirilmesi kararlaştırılmıştır.

İplik suiistimali yapan bir başkâtib

Bilecik (Hususî) — İplik üzerindeki suiistimal yaptığı bir cürmümeş başkâtib edilen şehrimiz tica-

Egede

Geçen seneki rekotteden 7 milyon kilo fazla olan yeni tütün mahsulü çok nefis

Izmir (Hususî) — Bu yıl Ege bölgesindeki tütün mahsulü rekotte si 35 milyon kilo tahmin edilmektedir. Yeni mahsul geçen senekinden 7 milyon kilo fazla olmakla beraber, aynı zamanda daha nefisdir.

Tütün mıntakalarında, yeni mahsulün denk haline getirilmesine başlanmıştır. Yalnız, tütünlerin denklenmesinde kullanılan kanaviçe buhranı rençberi düşündürmektedir. Vaziyet dolayısıyla hariçte kanaviçe getirilememektedir.

Müstahsil, yakında açılacak olan tütün piyasasına hazırlanmak için, alâkadar makamlara şimdiden başvurarak kanaviçe tedarikini istemişlerdir.

Ticaret Vekâleti, malûm olduğu üzere, Türkiye tütünlerini Ege bölgesi, Karadeniz, Marmara ve şark diye dört kısma ayırmış ve işleme tarzı hakkında da bir talimatname hazırlayarak alâkadar mıntakalara göndermiştir.

Ege bölgesinin tütünlerinin işlenmet arzını tetkik ve kontrol etmek maksadıyla şehrimizdeki tütüncüler arasında bir heyet teşekkül etmiştir. Bu heyet kısa bir zamanda tetkiklerine başlayacaktır.

Haber aldığımız göre, heyet, endişeli bir vaziyet alan rençberin kanaviçe ihtiyacıyla de yakından meşgul olacaktır.

Bigada buğday fiatları

Biga (Hususî) — Burada satışlar serbest bırakıldığı günden itibaren buğday fiatları süratle fazla yükselmiştir. Köylü, hükümetin koyduğu kiloda yirmi kuruş üzerinden malını satmamağa, istiyenlere kilesini on dört on beş liraya vermektedir. Bir kille, otuz veya otuz beş kilo gelmektedir.

Alicı fazla olduğundan köylüler, buğday ge-

Meb'uslarımız dün Fatih ve Eminönü halkını dinlediler

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

muşlar, ihtikârî önlemek için şiddetli kararlar alınması lüzumunu izhar etmişlerdir. Bir kısım Fatihliler de, ikmaline çalışılan Gazi bulvarına isabet eden bazı sahalardaki belediye istimlakinin bir müddet için tehiri ricasında bulunmuşlardır.

Partiye mensub gençler, Fatih te modern bir halkevi binasına şiddetle lüzum olduğunu ileri sürerek, Parti azalarının da inşasına yardım edecekleri bu binanın bir an evvel yapılmasını istemişlerdir.

Toplantıya iştirak eden bazı vatandaşlar da şahıslarını ilgilendiren mevzulara temas etmişlerdir. İki saat süren bu toplantıdan sonra meb'uslarımız Eminönü Halkevine gelmişler, buradaki görüşmeyi açmışlardır.

Vali ve belediye reisi doktor Lûtfi Kırdarın da hazır bulunduğu bu toplantıda ilk olarak söz alan yüksek tahsil gençlerinden Adnan Ögüd meb'uslarımızdan şu dilekte bulunmuştur:

«— Tahsilde bulunan gençlerin haricde iş almaları menedilmiştir. Bugünkü iktisadî şartlar müvacehesinde tahsiline devam eden bir genç mensub olduğu aileye bir bar teşkil etmektedir. Bu tahsil erbabı arasında fakirler ve ailesine yardım etmekle mükellef olanlar vardır. Malî vaziyetleri bu vaziyette olan yüksek tahsil gençliği, aynı zamanda haricde iş de yapabilmelidirler.»

Adnan Ögüd bundan sonra gıda maddelerindeki fiat artışlarına temas etmiş ve:

«— Millî bankamızın kredi şekillerini daha şümüllü bir şekle sokmalıdır. Yani halk da, diğer esnaf zümresi de bu krediden faydalanmalıdır. Bankalardan vâsi kredi temin eden unsurlar, piyasada fiat tereffülüne sebep olan kimselerdir. Bu

kara borsa yaratıyorlar..» demişlerdir.

Cemal Azmi adında bir zat da: kimsesiz çocukların esaslı bir himaye ve şefkate mazhar tutulmaları temennisinde bulunmuş ve müteakiben ithalât birliklerine temas ederek bu teşekküllerin piyasada beklenen faydayı temin etmedikten başka fiat yükselişlerine sebep oldukları kanaatinde bulunmuştur.

Aynı zat, son günlerde şehrimizde «Arkadaşlık Yurdu» namile bir cemiyet tesis edilmiş olduğunu söylemiş ve demiştir ki:

«— Ne için ve ne maksadla tesis edildiğini bir türlü anlayamadığım bu cemiyet Beyoğlunda dır ve bir takım gençlerimizi içine almaktadır. Alâkadar oldum ve öğrendim ki, bu cemiyet gençlerimizi menfi yollara sevk edecek bir teşekküldür. Spor klüpleri, Halkevleri gibi gençliği şurla kucaklayan müesseselerimiz dururken, mahiyeti belirsiz unsurların vücuda getirdiklerine asla şüphe etmediğim bu cemiyetin faaliyeti tatil edilmelidir.»

Meb'uslarımız bu iddia ile çok yakından alâkadar olmuşlar, keyfiyeti vali ve belediye reisimizden sormuşlardır. Lûtfi Kırdar hâdis ile derhal meşgul olacağı cevabını vermiştir.

Bundan sonra söz alan bir tüccar da, bir ithalât ve ihracat bankası tesisi lüzumunu ileri sürmüş, bu bankanın piyasada nâzım bir rol oynayacağı fikrinde bulunmuştur.

Hukuk mezunlarından bir genç, avukatlık kanununun bazı hükümlerine temas etmiş, avukatlık mesleğine girecek genç hukukçulara bu stajları müddetinde ücret verilmesi hususunda meb'uslarımızın zahir olmalarını dilemiştir.

Eminönü Halkevi sosyal yardım kolu üyelerinden bir bayan öğretmen de, kimsesiz çocuklara himaye ve ilâhî işini önemli

Hergün

(Baş tarafı 2 nci sayfada)

tarihe geçen cevabı şudur:

— Majeste, siz Moskovada müthiş bir kuvvete sahibsiniz, fakat Kazana çekilirseniz bu müthiş kuvvet korkunç olur. Eğer biraz daha geri giderek Tobolsk'u tutarsanız yenilmez hale gelirsiniz..

Ve Rus ordusu Napolyonun karşısında ancak örtücü hafif bir kuvvet bırakarak çekildikçe çekildi.

Bu Rus plânının verdiği netice Napolyonun biri Smolensktir, diğeri Boradina'da olmak üzere ancak iki defa, o da hafif kuvvetlerle çarpışmaya imkân bulmuş olmasıdır. Derken kış geldi, Yakıp yıkılmış olan Moskovada durulamazdı. Geri dönmeğe karar verildi, binbir zorlukla geri dönüldü, fakat 600 bin kişilik Fransız ordusu Nemen köprüsünden geçerken 40 bin kişi kalmıştı.

Bu harbde ise Sovyet orduları 1812 dekinin tam tersini yapılarak hududdan itibaren müdafaya koyuldular.

İleride harb tarihi bu plân değişmesinin sebebinin araştırırken hiç şüphe yok ki Rus ordusunun

diğini söyleyerek şu temennilerde bulunmuştur:

«— Bazı semtlerde, hattâ geceleri 7-8 yaşlarında çıplak denilebilecek bir vaziyette birçok çocuklara tesadüf ediyorum. Bunlar ana ve babaları tarafından sokak ortasına atılan biçaklılardır. Bunları esaslı bir islâh ve himaye sistemine tâbi tutmalıyız.»

Bayan öğretmen, bundan sonra kadınlar arasında bir salgın halini aldığını gördüğü lüks ve moda iptilâsına temas etmiş ve:

«— Bugünkü iktisadî şartlar ve geçim darlığı karşısında bütün kadınlarımız, genç kızlarımız mantar ayakkabı, ipek çorap giymek ve moda uymak

hudud boyunda toplanmış gafil avlanmış olması üzerinde duracaktır. Fakat bu, muharebenin ilk safhasıdır. İkinci safhadaki Rus müdafaasının sebebinin ise Alman ilerleyişile Rusyanın bütün kaynaklarının tehlikeye girmiş olmasında aramak lâzımdır.

Bugün bu kaynaklar hemen tamamen kaybedilmiştir, binaenaleyh Rusların, hazırlanarak daha müsaid şartlar altında hücumu geçmeyi beklemeden, kaynaklarını geri almak için son kuvvetlerle saldırmakta olduklarını görüyoruz, hususile modern harbin kanı olan petrolün bir kısmı kaybolmuş, bir kısmı tehlikeye girmiş, henüz serbest olan kısmının taşınması ise güçleşmiştir.

Bu bakımdan Mister Vilkinin kendi memleketinde bile heycan uyandıran nutku kadar en kuvvetli bir İngiliz gazetesinin sözü de dikkati çekmeğe lâyıktır:

Almanya artık zaman âmilinden korkmuyor, bilâkis zaman kendisine müttefik yapmağa çalışıyor, muvaffak olup olmayacağı bilemeyiz. Fakat muvaffak olması ihtimalini yok göremeyiz. Ekrem Usaklıoğlu

dadırlar. Buna zarafet değil, ancak sefahat diyebiliriz. İş kökünden halletmek için lüks ve moda denilen israfı önleyecek bir kanun istiyorum.»

Salonda bulunan diğer vatandaşlar da meb'uslarımızdan bazı şahsî temenni ve dileklerde bulunmuşlardır. Meb'uslarımız bugün de Üsküdar ve Kadıköy halkının dilek ve ihtiyaçları etrafında meşgul olacaklardır.

Göklerin kuvvetli bir milleti haline gelebilmek yolundaki çalışmalarımızda büyük gayeye doğru iyi yol alabilmek için önümüze çıkan fırsatı kaçırmayalım, ve fitrelerimizi Hava Kur-

MAKSİM

Bir müddettenberi istirahatte bulunan kıymetli san'atkar

MÜZEYYEN SENAR

NECATİ TOKYAY ve 24 kişilik SAZ HEYETİ'nin

İştirakile yepyeni ve pek zengin bir repertuarla 3 Teşrinievvel Cumar.

tesisi akşamından itibaren seanslarına başlıyor.

HER PAZAR saat 16,30 dan 18,30 a kadar İÇKİSİZ BÜYÜK REVÜ

Matineler: Sayın müşterilerimizin arzusu üzerine

MODERN KIZLAR

REVÜSÜ bir hafta daha devam edecektir. Memleketin tanınmış sanatçıların iştirakile pek yakında

E F E N İ N A Ş K I G A Y E T E Ğ L E N C E L İ B Ü Y Ü K R E V Ü**İZMİR KURTULUŞ**
Cam ve Şişe Fabrikası**SADIK**
Gürtunca

Memleket sanayinde büyük bir eser olan fabrikamız her türlü modern teknikle tekâmül ederek büyük ihtiyaçlara cevap vermeye başlamıştır.

SİPARİŞ KABUL EDİLİR

Lamba, Lamba şişesi, Sürmeli, Kavanoz Çay ve Su bardağı ve bilümmü zıccacıye... Adres: İzmir Gaziler caddesi No. 212 Telefon 3732..

Telgraf adresi: Kur Cam

Dikkat: İzmir Kurtuluş cam fabrikası sahibi Sadık Gürtunca fabrikasına, kurdurmuş olduğu müazzam ocaklar sayesinde pencere camları da imal etmeye muvaffak olmuştur. Fabrikada pencere camlarını imal etmek için her ebadda cam, lüpar hazırlanmıştır. Fabrika imal ettiği camları yurdumuzun en kuytu köşelerine kadar sevketmeye amade olduğu gibi sayın müşterilerinin siparişlerini vesika vesale gibi muamelelere ihtiyaç göstermeksizin deruhde etmektedir.**DERMOJEN**YANIK, CATLAK, EKZEMA ve CİLD YARALARINA fevkalâde iyi gelir. Derinin tazelemesine ve yenellenmesine hizmet eder.
HER ECZANEDE BULUNUR.

Kayıp irsaliye

Kapaklı gümrüğünden 2/50 sayılı P/4/942 günlü irsaliye ile Sirkeci gümrüğüne gelen 5 kap eşyayı zatiyemden 4 parçasını alarak bir parçasını gümrüğe bırakmışım. Mezkûr parçanın irsaliyesini zayi etmiş bulunuyorum. Hükmü olmadığım için ederim.

Beyoğlu Enternasyonal otelinde Yakup Bağdatlıoğlu

Son Posta matbaası:

Neşriyat Müdürü: M. Sami Karayel
SAHİBİ: A. Ekrem USAKLIĞIL**RADYOLİN**

ile sabah, öğle ve akşam

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız

DEVA

KAŞELERİ

BAŞ, DIŞ, NEZLE, GRIP, ROMATİZMA
Ve bütün ağrıları derhal keser

Sihhiye Vekâletinin ruhsatını haizdir. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

SEFALİN

NEZLE - GRİP - BAŞ - DIŞ

ve bütün ağrıları derhal keser. Her eczaneden arayınız

ZİRAATE ELVERİŞLİ ARAZİ SATIN ALINACAK

Arnavutköy, Bebek ile Beylerbeyi, Çengelköy, Vanıköy, Kandilli, Anadoluhisarı ovalarında ziraate elverişli bahçe veya tarlası olup da satılmak isteyenlerin Galata Posta kutusu 1137 adresine, satılık mahallin evsaf, miktâr ve son flatını mektûbla bildirmeleri.

İLK - ORTA - LİSE

Kız **İstiklâl Lisesi** YatılıErkek **İstiklâl Lisesi** Yatısız

Talebe kaydı için her gün müracaat edilebilir.

ŞEHZADEBAŞI, POLİS KARAKOLU ARKASI

Telefon: 22534

Türkiye Cumhuriyeti

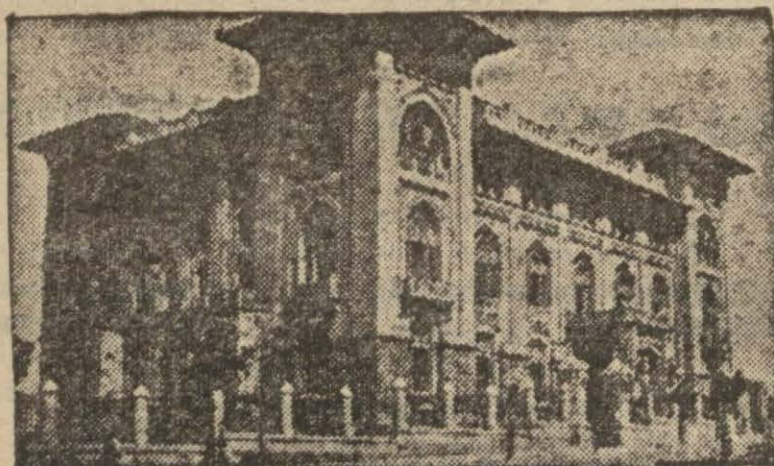
ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraat ve ticari her növü banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve libanos tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Aded 1000 Liralık 4.000 Lira

4 " 500 " 2.000 "

4 " 250 " 1.000 "

40 " 100 " 4.000 "

100 " 50 " 5.000 "

120 " 40 " 4.800 "

160 " 20 " 3.200 "

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmüşlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci kanun tarihlerinde çekilecektir.

EREĞLİ KÖMÜRLERİ İŞLETMESİ
UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Zonguldakta Yayla mevkiinde 5000 lira keşif bedelinde takriben 120 hektarlık arazinin Nirengi ve Polygon'a müsteniden 1/500 ve 1/2000 lik haritalarının yapılmaması işi kapalı zarf usulü ile ek-siltmeğe konulmuştur. Talib oluların evrakile birlikte 20/10/942 Salı günü saat 15 e kadar ve bu işe ald plan ve mukavele suretlerini görmek üzere de mezkûr tarihten evvel işletmemiz için Müdürlüğüne müracaat eylemeleri ilân olunur.

Gayrimenkul açık arttırma ilanı

Adapazarı İcra Memurluğundan:

İpotekle temin edilmiş borcum ödenmesinden dolayı Adapazarının Kırkpınar köyünde kâin ve Tapununun 1/5/937 tarih ve 5 No. sında kayıtlı ve 3 de 2 hissesine 400 lira kıymet takdir olunan evin sektezde hissi hissesi 26/10/942 de Pazar'esi günü saat 10-11 de Sabancının Kırkpınar köyünde muhtar odasında ev irae suretiler ve açık arttırma ile satılacaktır.

Evsafı: Ev ahşap ve iki kat olup alt kat 4 oda ve üst kat keza 4 oda ve odaların önleri salon ve bahçe kısmında ydık balkon ve odaların camları kısımlen memamdır. 9 dönüm kadar bahçesinde 200 kadar dut ve 20 kadar büyük meyvedar ağaç ve evin önünde su kuyusu bulunmaktadırlar.

Arttırma şartnamesi 5/10/942 de icra dairesinde açık bulunmaktadırlar.

Arttırma bedeli eve konulan hisseli kıymetin % 75 şini bulmadığı takdirde en çok arttırmanın tahsilüdü baki kalmak suretiler 10 gün daha uzatılarak 5/11/942 Perşembe günü aynı mahal ve saatte en çok arttırana ihalesi yapılacaktır. Arttırmaya iştirak edecekler hisse üzerine muhammen kıymetin % 7,5 nıbe, fınde pey akçesi alırlar. Satış bedeli peşindir. Takdiri olarak 20 gün geçmemek üzere mehbî verilebilir. Dellâlye resmi ile alıcı namına fescil ve teslim masrafları ve ihale pulları müşteriye aiddir.

İpotek sahibi alacaklılarla diğer alacaklıların gayri menkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müşbitelerle 15 gün içinde daireye bildirmeleri, aksi halde hakları tapu sicilleriyle sabit olmaları, dâvca satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacakları ve fazla müdâmat almak isteyenlerin daireye ve mahallinde icra memurundan izahat almaları ve borçlu Saibe ismetin ikameigâhının keşifli kalması ve diğer hissedarların da malûm ikameigâhı bulunmaması hâşibile aynı zamanda teblig makamına kalmak üzere keyfiyet ilân olunur. (942/930)

PARA PARAYI ÇEKERT. İŞ BANKASI
K. TASARRUF
HESABLARI
2 İhticetlerin
Kapasitesine ayrılan
İkramiyeler:
1 adet 1000 liralık
1 " 500 " "
3 " 250 " "
14 " 100 " "
10 " 50 " "
40 " 25 " "
60 " 10 " "**TIYATROLAR**İstanbul Belediyesi
Şehir Tiyatroları
Bu akşam saat 20,30 da
Dram kısmı
KİŞ MASALIYazan: W. Shakespeare
Türkçesi: Meharet ErsinKomedi kısmı
YALANCI
Yazan: Carlo Goldoni
Türkçesi: S. Moray**Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 26/Eylül/1942 vaziyeti****AKTİF**

	Lira	Lira
Kasa:		
Altın: Safi kilogram	74.616,476	Lira 104.954.043,9
Banknot		15.303.364,-
Ufaklık		204.818,12
Dahildeki muhabirleri:		
Türk lirası	539.810,38	539.810,38
Hariçteki muhabirleri:		
Altın: Safi kilogram	23.948,013	Lira 33.684.796,38
Altına tahvil kabul serbest vizler		
Diğer dövizler ve borçlu Kıbrıs bakiyeleri	53.732.420,79	87.417.217,17
Hazine tahvilleri:		
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı		Lira 158.748.563,-
Kanunun 6-8 inci maddelerine tevfiқан Hazine tarafından vâkı tediyat	24.221.621,-	134.526.942,-
Senedit Cühdası:		
Ticari Senetler		Lira 357.871.901,22
Esham ve tahvilât cühdası (Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı)		
A (yemin karşılığı esham ve tahvilât (İtibari kıymetle))	44.994.059,93	
B (Serbest Esham ve Tahvilât):	10.506.443,24	55.500.503,17
Avantları:		
Altın ve döviz üzerine avans	3.096,31	
Tahvilât üzerine avans	7.809.522,-	
Hazineye kua vâdeli avans		
Hazineye 3850 No. lu kanuna göre açılan altın karşılıklı avans	250.000.000,-	257.812.618,31
Hissedarları		4.500.000,-
Muhtelif		11.568.942,99
Yekün		1.030.200.160,45

PASİF

	Lira	Lira
Sermaye		Lira 15.000.000,-
İhtiyat akçesi:		
Adi ve fevkalâde		Lira 9.412.135,73
Husul	6.000.000,-	15.412.135,73
Tedavüldeki banknotları:		
Deruhte edilen evrakı nakdiye Kanunun 6-8 inci maddelerine tevfiқан Hazine tarafından vâkı tediyat		Lira 158.748.563,-
Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi		24.221.621,-
Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vâsileden		Lira 134.526.942,-
Reeskont mukabil ilâveten tedavüle vâsileden		40.000.000,-
Hazineye yapılan altın karşılıklı avans mukabil 3902 No. lu kanun inucibince ilâveten tedavüle vâsileden		288.500.000,-
MEVDUAT:		
Türk lirası		Lira 101.570.330,77
Altın: Safi kilogram	877,422	1.234.164,05
3850 No. lu kanuna göre hazineye açılan avans mukabil tevdi olunan altınlar:		
Safi kilogram	35.541,930	78.124.167,90
Döviz Taahhüdâtı:		
Altına tahvil kabul dövizler		Lira
Diğer dövizler ve alacaklı Kıbrıs bakiyeleri		28.034.224,89
Muhtelif		147.398.195,11
Yekün		1.030.200.160,45